

яке виявляє себе не через копіювання прийомів і особливостей еталонних традицій, але через формування й трансляцію безпосереднього, чистого світовідчуття, такого собі дитячого погляду на світ з його подальшим втіленням в художніх образах відповідними засобами.

Список використаних джерел:

1. Folk Art of the XXI Century: Traditions and Innovations. Collection of scientific papers. Vol. 2. 2023. URL: <https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/...> (дата звернення: 25.05.2024).
2. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2024. Вип. 82. Ч. 1. URL: https://aphn-journal.in.ua/archive/82_2024/part_1/82-1_2024.pdf (дата звернення: 25.05.2024).
3. Дизайн-освіта в Україні: виклики та перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Том 2. Київ : КНУТД, 2021. URL: <https://ibn.idsi.md/sites/default/files/...> (дата звернення: 25.05.2024).
4. Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну. Науковий журнал. Київ : КНУКіМ, 2024. URL: <http://demiurge.knukim.edu.ua/article/view/315460> (дата звернення: 25.05.2024).
5. Lazarenko, N., Zuziak, T., & Solovey, V. (2025). The formation of art education in Vinnytsia region (second half of the 20th – first quarter of the 21st century). Scientific Papers of the Vinnytsia Mykhailo Kotsyubynskyi State Pedagogical University Series History, 53, 113-122. <https://doi.org/10.31652/2411-2143-2025-53-113-122>
6. Соловей В.В., Зузяк Т.П., Марущак О.В. Українське народне мистецтво як засіб формування етнокультурної компетентності майбутніх фахівців з декоративного мистецтва. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал. 2023. № 13(27) 2023. С.897. [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13\(27\)-625-638](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13(27)-625-638)

<https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-3.03>

Тетяна Грінченко
м. Вінниця, Україна

<https://orcid.org/0000-0001-8084-6732>
e-mail: tatyana_grinchenko@ukr.net

NOTABENE CHAMBER GROUP ЯК ФЕНОМЕН НОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО МУЗИЧНОГО ВИКОНАВСТВА

Анотація: статтю присвячено діяльності камерного гурту notabene chamber group в контексті зміни поколінь та трансформації академічного музичного виконавства України.

колектив визначається як провідний представник «нового покоління» українських музикантів, у грі яких відчувається синтез глибоких академічних традицій та інноваційних підходів до репертуару і комунікації.

ключові слова: камерна музика, камерний гурт *notabene*, українське виконавське мистецтво, академічна музика, культурна дипломатія, музичний менеджмент.

Abstract: the article is devoted to the activities of the *notabene* chamber group in the context of generational change and transformation of academic musical performance in ukraine. the group is defined as a leading representative of the “new generation” of ukrainian musicians, in whose playing one can feel the synthesis of deep academic traditions and innovative approaches to repertoire and communication.

keywords: chamber music, *notabene* chamber group, ukrainian performing arts, academic music, cultural diplomacy, music management

Ключовою проблемою в українському академічному середовищі у розумінні сучасних культурних процесів є проблема зміни поколінь. 27 лютого 2026 року в Колонному залі імені Миколи Лисенка Національної філармонії України відбувся ювілейний концерт ансамблю *Notabene chamber group*, який ось уже впродовж 10-ти років представляє Національний будинок музики. Десять років тому ансамбль талановитих музикантів увірвався в наш музичний простір. З того часу відбулось безліч концертів в Україні та далеко за її межами, ансамбль брав участь у численних фестивалях, конкурсах, майстеркласах, був ініціатором багатьох мистецьких проєктів.

Сучасне культурне середовище України нині переживає період інтенсивного самоствердження та самоусвідомлення. Важливою ланкою цього процесу стає поява нової генерації музикантів, які у своїй творчості поєднують музичний академізм з інноваційним підходом до комунікації зі слухацькою аудиторією. Розрізнений матеріал про діяльність колективу в основному міститься на їхніх офіційних сторінках у соцмережах, в мережі internet, натомість наукового осмислення, на яке музиканти заслуговують в координатах українського академічного виконавства, колектив не отримав.

Метою даної статті є дослідження діяльності ансамблю *Notabene chamber group* як творців музично-інтелектуального контексту української культури.

Як повідомляється на офіційній сторінці Національного будинку музики, камерний ансамбль *NotaBene Chamber Group* був створений у 2015 році. Особливістю даного колективу є те, що він є об'єднанням солістів, які прагнуть розширити межі традиційних філармонійних концертів і програм. Їхня основна відмінна риса – прагнення до мобільності складу, що дозволяє виконувати всю камерну музику, таким чином, роблячи можливим охоплення величезного пласту музичного репертуару. Музиканти виконують дуети для рояля зі скрипкою, альтом, віолончеллю, кларнетом, струнні й фортепіанні тріо, квартети, квінтети, секстети, а також камерно-вокальні твори (4).

В творчій діяльності колективу постійно відбувається переосмислення музики європейських та українських композиторів крізь призму естетики сучасного виконавства. Музиканти активно популяризують музику українських

композиторів - Б. Лятошинського, В. Сильвестрова, Є. Станковича, охоче співпрацюють з молодими авторами, що дозволяє Notabene chamber group бути майданчиком, де народжується нова українська музика. Своєю творчістю колектив доводить актуальність та конкурентоспроможність української класики як бренду світового рівня.

Окрім віртуозної манери гри, виконавський стиль ансамблю характеризує вміння глибоко аналізувати структуру музичних творів, відмова від архаїчного підходу до виконання класичної музики, механічного відтворення нотного тексту, ідеальна ансамблева злагодженість, вільне володіння стилістикою від бароко до постмодерну, тембральна мобільність - здатність адаптувати звучання в залежності від акустичних можливостей концертних майданчиків та стильових ознак епохи, «вслуховування» та партнерство. У формуванні нової виконавської реальності ансамбль прагне створення музиканта нового типу – «музиканта-інтелектуала», для якого технічна досконалість є шляхом для створення глибинної герменевтичної інтерпретації.

Учасники ансамблю Notabene chamber group прагнуть постійного діалогічного спілкування зі слухачами, спонукаючи їх до активного коментування концертів, окремих творів та композиторських задумів. Вони є дієвим способом культурної дипломатії України, їхні презентації українського контенту на європейських майданчиках інтегрують самодостатність та актуальність національної української музики в глобальний світовий контекст. Колектив активно формує майбутнє українського камерно-інструментального виконавства, в тому числі через запровадження в дію перспективного мистецького проєкту NotaVene плюс, в якому молодим українським музикантам надається можливість виступити на провідних сценах України у складі ансамблю.

До складу колективу входять відомі сольні виконавці, лауреати Міжнародних конкурсів; всі вони є випускниками Національної музичної академії України м. Київ. Коротко зупинимось на характеристиці творчих постатей ансамблю.

Максим Грінченко (скрипка) – народився в сім'ї вінницьких музикантів. Лауреат Міжнародних конкурсів, випускник Вінницького фахового коледжу мистецтв імені М. Леонтовича, клас викладача Слюняєва О.І. та Національної музичної академії, клас Народного артиста України, лауреата премії імені Т. Шевченка, професора А. Баженова. Як вихованець цього видатного майстра, М. Грінченко успадкував інтелектуальний підхід до текстового прочитання музичних творів та технічну бездоганність. У класі А. Баженова закінчив асистентуру-стажування на кафедрі скрипки НМАУ. Займається активною концертною діяльністю. Виступав з сольними програмами та у складі камерних ансамблів на престижних концертних сценах України, Польщі, Німеччини, Великобританії, Бельгії, США, Франції, Швейцарії, ОАЕ та інших. З 2016 року є концертмейстером Національного заслуженого академічного симфонічного оркестру України (художній керівник та головний диригент – народний артист

України В. Сіренко) (2). Неодноразово виступав з оркестром як соліст. Виконання ролі концертмейстера такого заслуженого колективу, як Національний заслужений академічний симфонічний оркестр України вимагає від Максима Грінченка не лише вправності та віртуозності гри, а й таких специфічних якостей як стилістична універсальність, акустична адаптивність, здатність вести за собою скрипкову групу, зберігаючи тембральну якість оркестру. Вкрай важливою є і психологічна стійкість, необхідна для лідерства у колективі під час концертів.

Андрій Павлов (скрипка) народився в Києві також в родині музикантів. Закінчив Київське державне музичне училище ім. Р. Глієра та Національну музичну академію України по класу професора Вадима Козіна. Значний вплив на вдосконалення професійної майстерності скрипаля здійснила участь в майстеркласах та заняття із такими видатними музикантами як Д. Паук, Х. Беєрле, Ф. Зетцер, А. Белов, К. Сметана, Й. Майзль. В якості соліста виступав із Симфонічним оркестром Віденського радіо, Національним заслуженим симфонічним оркестром України, Національним камерним ансамблем «Київські Солісти», Національним ансамблем солістів «Київська Камерата», Академічним симфонічним оркестром Львівської філармонії, Академічним камерним оркестром «Віртуози Львова» та багатьма іншими оркестрами. Його партнерами по сольному та камерному музикуванню були такі відомі музиканти, як А. Белов, В. Соколов, Ж. Коссе, Ю. Мілкіс. В дуеті з піаністкою Валерією Шульгою А. Павлов є лауреатом численних міжнародних конкурсів (Естонія, Болгарія, Італія, Австрія). Концертну діяльність успішно поєднує з викладацькою: з 2015 року А. Павлов є викладачем Київської муніципальної музичної академії імені Р. Глієра. Лауреат премії імені Л. Ревуцького Міністерства культури України (6).

Ігор Завгородній (альт). На сайтах численних концертних майданчиків України читаємо про цього талановитого музиканта: скрипаль, альтист, композитор, мультиінструменталіст. Окрім того, він є першим виконавцем багатьох новинок українських композиторів. Народився у Володимирі-Волинському в сім'ї музикантів. Випускник Львівської спеціалізованої музичної школи ім. С. Крушельницької (клас О. Цап) та НМАУ ім. Чайковського (клас проф. Б. Которовича і Т. Яропуда). Закінчив асистентуру-стажування на кафедрі скрипки НМАУ у класі А. Баженова. В якості соліста та артиста камерних ансамблів гастролював в Австрії, Болгарії, Литві, Німеччині, Нідерландах, Польщі, Швейцарії, Португалії. Як музикант та актор працює в Національному академічному театрі драми ім. Лесі Українки. Є автором монодрами «Соната для когось одного», прем'єра якої відбулась в Одесі у 2018 році. Також є викладачем по класу скрипки у Київській муніципальній музичній академії імені Р. Глієра (3).

Юрій Немировський (кларнет) - соліст Національного Будинку Музики. Закінчив Харківську середню спеціалізовану музичну школу-інтернат, магістратуру Харківського національного університету мистецтв ім. П.

Котляревського по класу кларнета (клас професора, заслуженого діяча мистецтв України Валерія Алтухова) а також асистентуру-стажування у Національній музичній академії України (клас професора Романа Вовка). В якості соліста виступав з багатьма симфонічними і камерними колективами України, Грузії, Румунії. Має записи камерної музики для фонду Національного радіо України. З 2009 року працює концертмейстером групи кларнетів Національного президентського оркестру України. Активно співпрацює з такими відомими українськими композиторами як В.Польова, Р.Григорів, М.Коломієць, В. Берчі, Офер Бен-Амотс та інші (4).

Артем Полуденний (віолончель). Навчався в Київській середній спеціалізованій музичній школі-інтернаті ім. М. Лисенка (клас викладача В.Кулікової). Національну музичну академію України закінчив у 2011 році по класу доцента, народного артиста України Івана Кучера. Свою виконавську майстерність відшліфовував на численних майстеркласах видатних музикантів світового рівня: Вен-Сін Ян, В. Соколов, Х.Брендстрап, Х. Рібера, Д. Северин, Д. Герингас. В якості соліста співпрацював з такими колективами як Національний ансамбль солістів «Київська камерата», оркестр Донецької філармонії, Державний естрадно-симфонічний оркестр, Національний симфонічний оркестр України, Київський камерний оркестр, оркестри Дніпровської, Рівненської, Львівської, Одеської філармоній, Академічний симфонічний оркестр Національної філармонії України (7).

Роман Лопатинський (фортепіано). Лауреат найпрестижніших музичних конкурсів. Це ім'я уже давно «широко відоме далеко за межами нашої країни. Роман Лопатинський активно пропагує класичну музику, виступає на різноманітних концертних майданчиках України та світу з сольними програмами, в якості соліста симфонічного оркестру, артиста камерного ансамблю, концертмейстера» (Грінченко Т. (2021), с.220). Народився в сім'ї музикантів. Закінчив Київську середню спеціальну школу імені М. Лисенка по класу І. Барінової, національну музичну академію імені П. Чайковського (клас доц. С. Рябова). Р. Лопатинський нині є одним із найвідоміших українських піаністів, він є «носієм знань, традицій і музичного досвіду української національної фортепіанної школи» (Грінченко Т. (2021), с.221). В репертуарі Р. Лопатинського твори усіх музичних напрямків та стилів.

Саме такий склад музикантів (шість) дозволяє в концертах «розщеплюватись» на багато різних складів, досягати мобільності не лише у виборі репертуару, а й у створенні численних глибинних інтерпретацій, оскільки кожен учасник колективу є яскравою, неповторною особистістю, здатною до роботи в колективі, до злагодженості і ансамблевості звучання. Діяльність Notabene chamber group є гідною темою для подальших наукових досліджень з точки зору характеристики репертуарної політики, різноманітності проєктів, серед яких на особливу увагу заслуговує проєкт Notabene plus.

Список використаних джерел:

1. Грінченко Т. (2021). Нова генерація українських музикантів: педагогічні принципи Романа Лопатинського. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-5\(5\)-218-227](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-5(5)-218-227)
2. Грінченко М. Офіційна сторінка Національного симфонічного оркестру України. <https://nsou.com.ua/artists/maksym-hrinchenko/>
3. Завгородній І. Офіційна сторінка Національного будинку музики. <https://nhm.com.ua/artist/38>
4. Немировський Ю. Офіційна сторінка Національного будинку музики. <https://nhm.com.ua/artist/39>
5. Офіційна сторінка Національного будинку музики. <https://nhm.com.ua/artist/17>
6. Павлов А. Національна концертна агенція. UKR Artists. <https://ukrartists.com.ua/andrij-pavlov/>
7. Полуденний А. Офіційна сторінка Національного будинку музики. <https://nhm.com.ua/artist/36>
8. Зузяк Т.П., Грінченко Т.Д. Оркестровий колектив як феномен мистецької освіти Наукові інновації та передові технології (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 1. 2025. № 11(51). 2025. С. 2362-2369. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-11\(51\)-2362-2369](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-11(51)-2362-2369)

<https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-3.04>

Наталія Філіпчук,
м.Київ, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-1023-923X>
e-mail: nataliafilipchuk706@gmail.com

УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО У СВІТОВОМУ МУЗЕЙНОМУ ПРОСТОРИ: ВАСИЛЬ КРИЧЕВСЬКИЙ

Анотація. У статті розкриваються основні напрями творчості художника Василя Кричевського, його творчий шлях, становлення його діяльності та його вплив на розвиток української культури ХХ століття. Особливе значення надається

Ключові слова: Василь Кричевський, художник, архітектор, національно-культурне життя України, ідеали соборності.

Abstract. The article reveals the main directions and themes of the artist Vasyl Krychevskyi's work, his creative path, the formation of his activity and his influence on the development of Ukrainian culture of the 20th century.

Keywords: Vasyl Krychevskyi, artist, architect, national and cultural life of Ukraine, ideals of unity.

Сучасні національна освіта, історична наука, українське музеєзнавство, культурологія і політологія «повертають» народ у різних форматах вирвані тоталітарними режимами, насамперед московським, сторінки життєпису про